

Puita pesään

Aurinko sipaisee hautausmaan huurteisten puiden latvoja, lämpöään se ei vielä luovuta. Kipakka pakkanen saa lumen narahtelemaan harmaiden huopikkaiden alla. Tyttö kulkee yksinään kiviainan vierellä rantaan menevää tietä. Oikealle erkaneva jäätie lyhentää matkaa meijerille, sen risteyksessä lapset usein odottavat, että joku tuttu setä olisi matkalla meijeriin tai myllylle ja ottaisi heidät hevoskyytiin.

Nyt ei tyttö kuitenkaan ole kyytiä hakemassa, hän jatkaa eteenpäin, vilkaisee välillä taakseen. Koti näkyy koko ajan. Tien päässä on osuuskaupan makasiini ja kesällä uimaranta, mutta sinnekään tyttö ei ole menossa. Ennen uimarantaa on aivan rannassa pieni punainen mökki, ohut savu nousee piipusta. Se on pyykkitupa, tyttö on kuullut sanottavan, että se on Marttojen pyykkitupa. Sitä on vaikea ymmärtää, kun oman äidin nimi on Martta mutta muutkin naiset siellä pyykkäivät.

Vielä pyykkituvan ovella hän katsoo tielle. Ketään ei näy ja hän vetää oven auki ja pujahtaa sisään. Ovi ei ole lukossa. Isä kävi ruokatunnilla nostamassa vettä avannosta pyykkipataan ja saaveihin, sytytti tulen padan alle, ja jätti avaimen ovella. Äiti on kotona vauvan kanssa ja kun isosisko tulee koulusta, äiti tulee pyykkille.

Tuvassa on jo vähän lämmintä, pienestä ikkunasta tihkuu vaisua talvaloa. Tuvan takaseinustalla on rivissä suuria puukorvoja jäistä vettä täynnä ja keskellä lattiaa on pyykkipata, jonka alla on uuni. Siinä palaa vielä tuli, mutta puut ovat jo melkein hiilloksella. Tyttö ymmärtää, että nyt pitäisi kyllä lisätä puita. Ikinä hän ei ole sitä itse tehnyt, mutta on kyllä nähnyt monta kertaa, miten isot ihmiset avaavat luukun, työntävät varovasti halkoja pesään ja sitten muistavat aina panna luukun kunnolla kiinni. Hän avaa luukun, yrittää pysyä siitä mahdollisimman kaukana, kun hiilloksen hehku kuumottaa kasvoilla. Padan muurin kyljessä on halkosylys ja siitä hän ottaa puun, työntää sen lapaskädessä uuniin. Toinen puu takertuu jotenkin ja sitä pitää vetää vähän takaisinpäin ja sitten työntää uudelleen. Onnistui, mutta samassa nenään nousee imelä palaneen villan haju. Lapanen on käynyt uunin luukun reunaan ja vähän palanut. Tyttö pysähtyy katsomaan, miten tuli alkaa nuoleskella halkoja, tuohi kiertyy käppyrälle ennenkuin leimahtaa palamaan. Hän ottaa lapaset pois käsistä, kiskoo pinossa olevasta puusta tuohta, heittää sen varovasti uuniin ja katsoo käpertymistä ja leimahdusta, kiskoo uuden. Tuohi on tiukassa ja hän saa irti vain kapeita suikaleita. Äkkiä hän havahtuu, tietää olevansa luvattomilla teillä ja luvattomassa puuhassa. Hän vetää lapaset takaisin käsiin, ei oikein kunnolla saa varsia hihan sisään ja ranteet jäävät paljaiksi. Uunin luukku lapaskädessä säppiin ja sitten ulos pyykkituvasta, ovi vielä tiukasti kiinni. Ketään ei näy makasiinilla eikä tiellä. Tyttö lähtee juoksemaan kotia kohti.

Äiti syöttää vauvaa, kun hän tulee eteisestä, hoputtaa vetämään oven nopeasti kiinni, ettei lämpö karkaa. Radio on auki, äiti juttelee vauvalle ja kuuntelee radiota eikä muista kysyä, missä tyttö on ollut. Hän riisuu lapaset, myssyn ja takin ja sitten housut ja huopikkaat yhdellä kertaa, koska lahkeiden kuminauhut ovat huopikkaiden pohjien alla. Lapaset hellantangolle, takki naulaan kauluksen vieressä olevasta lenkistä, huopikkaat irti housuista ja hellaneduspellille sulamaan.

Radiosta kuuluu koko ajan, että kekkonen, kekkonen, kekkonen. Tyttö yrittää kysyä äidiltä, mitä se tarkoittaa, mutta äiti viittaa kädellään, että hys, ole nyt hiljaa. Sitä kekkosta kestää pitkään, sen jälkeen radiosta kuuluu aikuisten puhetta, jota hän ei ymmärrä.

Äiti on keittänyt päiväkahvin. Isä tulee kahville ja isosisko koulusta. Lapsille laitetaan kuppiin vähän kahvia, paljon maitoa ja sokeria ja sitten kuppiin murustellaan pullaviipale, joka syödään lusikalla. Isä ja äiti puhuvat siitä kekkosasiasta ja isä selittää siskolle, että Suomeen on valittu uusi presidentti, jonka nimi on Urho Kekkonen. Tyttö ei ymmärrä, mikä se presidentti on. Sisko sanoo, että se on melkein sama kuin kuningas. Isä naurahtaa äidille, että eipä ole kruunua, pelkkä paljas klani. Tänään on paljon sellaisia sanoja, mitä hän ei ymmärrä.

Tyttö ottaa Missen syliin ja se alkaa heti kehrätä. Äiti alkaa vaihtamaan vaatteita ja valmistautuu pyykille, antaa ohjeita siskolle. Vauva nukkuu. Eteisen kaapin ylähyllyltä äiti ottaa sen ruskean purkin, johon lapset eivät ikinä saa koskea, sen lipeäkiven. Se on myrkkyä ja monta lasta on siihen kuollut. Se näyttää ihan sokerijauholta ja sitä pannaan lakanapyykin pesuveteen. Isä lähtee töihin, sanoo vielä, että käy mennessään lisäämässä padan alle puita. Ei tarvitse, tyttö sanoo ihan hiljaa Missen korvaan.

Urho Kekkonen valittiin presidentiksi 1956.

Presidentin valitsijamiesten vaali toimitettiin tammikuun 4. sunnuntaina 22.1. ja valitsijamiehet valitsivat keskiviikkona 15.2.1956 Urho Kekkonen presidentiksi.

Toisena ehdokkaana oli K.-A.Fagerholm. Vaalissa annatut äänet jakautuivat 151- 149. Ääntenlaskenta radioitiin.